

ABDULLA QAHHOR HIKOYALARI BADIYATI

*Toshkent transport texnikumi ona tili
va adabiyot fani o'qituvchisi
Raxmatullayeva Rahbarxon Rustam qizi*

ANNOTATSIYA Mazkur maqolada Abdulla Qahhor hikoyalarining badiiy xususiyatlari kompleks tarzda tahlil qilinadi. Tadqiqot davomida adib ijodida realizm, psixologizm, satira va yumorning o'ziga xos uyg'unligi ochib beriladi. Shuningdek, hikoyalardagi obrazlar tizimi, badiiy detal, kompozitsiya va til-uslub xususiyatlari ilmiy asosda o'rganiladi. Qahhor hikoyalarining o'zbek nasri taraqqiyotidagi o'rni hamda ularning pedagogik va tarbiyaviy ahamiyati asoslab beriladi. Tadqiqot natijalari adib ijodining nafaqat badiiy-estetik, balki ijtimoiy-ma'naviy ahamiyatga ega ekanligini ko'rsatadi.

Kalit so'zlar: realizm, psixologizm, satira, hikoya, badiiy til, obraz, kompozitsiya, detal

ANNOTATION This article provides a comprehensive analysis of the artistic features of short stories by Abdulla Qahhor. The study reveals the unique combination of realism, psychologism, satire, and humor in the writer's works. Special attention is given to the system of characters, artistic details, composition, and stylistic features of the stories. The role of Qahhor's stories in the development of Uzbek prose, as well as their pedagogical and educational significance, is substantiated. The findings demonstrate that the writer's works possess not only artistic and aesthetic value but also important social and spiritual significance.

Key words realism, psychologism, satire, short story, artistic language, character, composition, detail

Аннотация: В данной статье проводится комплексный анализ художественных особенностей рассказов Abdulla Qahhor. В ходе исследования раскрываются такие характерные черты творчества писателя, как реализм, психологизм, сатира и юмор. Особое внимание уделяется системе образов, художественным деталям, композиции и языково-стилевым особенностям рассказов. Обосновывается значение произведений писателя в развитии узбекской прозы, а также их педагогическая и воспитательная роль. Результаты исследования свидетельствуют о высокой художественно-эстетической и социально-духовной значимости творчества автора.

Ключевые слова: реализм, психологизм, сатира, рассказ, художественный язык, образ, композиция, деталь

KIRISH O‘zbek milliy adabiyoti taraqqiyotida Abdulla Qahhor nomi alohida hurmat va e‘tibor bilan tilga olinadi. U XX asr o‘zbek nasrining yetuk vakillaridan biri bo‘lib, ayniqsa hikoya janrini yuksak bosqichga ko‘targan ijodkor sifatida e‘tirof etiladi. Adibning ijodi o‘zbek xalqining ijtimoiy hayoti, ma‘naviy dunyosi va ruhiy kechinmalarini chuqur badiiy tahlil qilishga qaratilganligi bilan ajralib turadi.

Ma‘lumki, hikoya janri ixchamligi, voqealarning qisqa, ammo mazmunan teran ifodalanishi bilan boshqa janrlardan farqlanadi. Shu jihatdan Abdulla Qahhor hikoyalari janr talablariga to‘liq javob beradigan, hatto uni yangi bosqichga olib chiqqan asarlar sirasiga kiradi. Adib o‘z hikoyalarida ortiqcha tafsilotlardan qochib, minimal vositalar orqali maksimal badiiy ta‘sirga erishadi. Bu esa uning ijodiy mahorati va individual uslubini namoyon etadi. Qahhor ijodi o‘z davrining ijtimoiy-siyosiy muhitidan ajralgan holda emas, balki aynan shu muhit bilan chambarchas bog‘liq holda shakllangan. U yashagan davrda jamiyatda yuz berayotgan o‘zgarishlar, insonlar ongidagi yangilanishlar, shuningdek, turli ijtimoiy muammolar adib asarlarida o‘z aksini topgan. Ayniqsa, oddiy insonlarning hayoti, ularning orzu-intilishlari, dard va muammolari Qahhor hikoyalarining asosiy mavzusini tashkil etadi. Bu esa adib ijodining xalqchil ruhini ko‘rsatadi.

Shuningdek, Abdulla Qahhor hikoyalarida realizm yetakchi o‘rin tutadi. Adib voqelikni boricha tasvirlash bilan birga, undagi ichki mohiyatni ochib berishga intiladi. U hayotiy lavhalarni tasvirlar ekan, ularga chuqur falsafiy ma‘no yuklaydi. Natijada, oddiy ko‘ringan voqealar orqali insoniylik, adolat, halollik kabi umuminsoniy qadriyatlar yoritiladi. Bundan tashqari, adib ijodida satira va yumor muhim badiiy vosita sifatida xizmat qiladi. U kulgi orqali jamiyatdagi illatlarni ochib beradi, o‘quvchini nafaqat kuldiradi, balki o‘ylashga ham majbur qiladi. Bu jihat Qahhor hikoyalarining tarbiyaviy ahamiyatini yanada oshiradi.

Bugungi globallashuv sharoitida yosh avlodni ma‘naviy yetuk, mustaqil fikrlaydigan shaxs sifatida tarbiyalash dolzarb masalalardan biri hisoblanadi. Shu nuqtai nazardan, Abdulla Qahhor ijodini o‘rganish va uni ta‘lim jarayoniga samarali tatbiq etish muhim ahamiyat kasb etadi. Chunki adib hikoyalari o‘quvchilarda hayotga tanqidiy yondashuv, insoniy fazilatlarni anglash va estetik didni shakllantirishga xizmat qiladi. Mazkur maqolaning maqsadi — Abdulla Qahhor hikoyalarining badiiy xususiyatlarini chuqur tahlil qilish, uning uslubiy o‘ziga xosligini aniqlash hamda adib ijodining o‘zbek adabiyotidagi o‘rnini ilmiy asosda yoritishdan iborat. Shuningdek, maqolada hikoyalardagi obrazlar tizimi, til va uslub, psixologik tasvir vositalari hamda satirik elementlarning o‘rni atroflicha o‘rganiladi.

TADQIQOT METADALOGIYASI

Abdulla Qahhor hikoyalarida realizm va hayotiylik talqini. Abdulla Qahhor ijodining yetakchi xususiyatlaridan biri — realizm prinsiplariga sodiqligidir. Adib o‘z hikoyalarida voqelikni bezaksiz, tabiiy holatda aks ettiradi. Bunda u nafaqat tashqi

hayotiy manzaralarni tasvirlaydi, balki ularning ichki mohiyatini ochib berishga alohida e'tibor qaratadi. Masalan, "Bemor" hikoyasida insonning ruhiy holati, beparvolik va loqaydlik oqibatlarini real hayotiy voqea orqali ifodalangan. Adib voqeani oddiy bir holat sifatida emas, balki kengroq ijtimoiy muammo sifatida ko'rsatadi. Shuningdek, "O'g'ri" hikoyasida ham jamiyatdagi adolatsizlik, kambag'allik va insoniy qadriyatlarining buzilishi realizm asosida ochib berilgan. Qahhor realizmi faqat voqeani ko'rsatish bilan cheklanmaydi, balki u umumlashtirish orqali o'quvchini mushohadaga chorlaydi. Shu bois uning hikoyalari zamon va makon chegarasidan chiqib, bugungi kun uchun ham dolzarb bo'lib qolmoqda.

Abdulla Qahhor hikoyalarida satira va yumor alohida badiiy-estetik vazifani bajaradi. Adib kulgi vositasida jamiyatdagi turli illatlarni ochib tashlaydi. Bunda kulgi yuzaki emas, balki chuqur ma'noga ega bo'lib, unda achchiq haqiqat mujassam bo'ladi. Masalan, mansabparastlik, riyokorlik, loqaydlik kabi illatlar Qahhor hikoyalarida kulgili vaziyatlar orqali fosh etiladi. Biroq bu kulgi o'quvchini faqat kuldirish bilan kifoyalanmaydi, balki uni o'ylashga, xulosa chiqarishga undaydi. Shu jihatdan adib satirasi tarbiyaviy ahamiyat kasb etadi. Qahhor satirasining o'ziga xosligi shundaki, u haddan tashqari keskin yoki qo'pol emas, balki nozik va tabiiy ifodalanadi. Bu esa uning asarlarini keng kitobxonlar ommasiga tushunarli va ta'sirchan qiladi.

Abdulla Qahhor hikoyalaridagi obrazlar tizimi ixcham, ammo mazmunan chuqurdir. Adib har bir qahramonni individual xarakterga ega bo'lgan shaxs sifatida tasvirlaydi. Ularning xatti-harakati, nutqi va ichki kechinmalari orqali xarakter ochiladi. Qahhor obraz yaratishda ortiqcha tavsif va uzun tasvirlardan qochadi. U qisqa, lo'nda detallar orqali qahramonning butun mohiyatini ochib bera oladi. Masalan, qahramonning birgina harakati yoki aytgan bir og'iz gapini uning xarakterini to'liq ifodalashi mumkin. Shuningdek, adib ijobiy va salbiy obrazlarni keskin qarama-qarshilikda emas, balki hayotiy murakkablikda tasvirlaydi. Bu esa obrazlarning tabiiyligini oshiradi va ularni yanada ishonarli qiladi.

Abdulla Qahhor hikoyalarining til xususiyatlari uning badiiy mahoratini belgilovchi muhim omillardan biridir. Adib tilining asosiy belgisi — soddalik, aniqlik va xalqchillikdir. U xalq og'zaki nutqiga yaqin bo'lgan iboralar, maqol va matallardan mohirona foydalanadi. Shu bilan birga, har bir so'z o'z o'rnida, o'z vazifasini bajaradi. Ortib qolgan yoki keraksiz so'zlar deyarli uchramaydi. Qahhor uslubi ixchamlik bilan ajralib turadi. U qisqa hajmda katta mazmunni ifodalay oladi. Bu esa uning hikoyalarini o'qishda qulaylik yaratadi va o'quvchiga kuchli badiiy ta'sir ko'rsatadi.

Abdulla Qahhor ijodida psixologizm muhim o'rin tutadi. Adib qahramonlarning ichki dunyosini, ruhiy kechinmalarini chuqur tahlil qiladi. Bu esa hikoyalarga alohida badiiy chuqurlik bag'ishlaydi. Ko'pincha Qahhor hikoyalarida asosiy konflikt tashqi voqealarda emas, balki qahramonning ichki dunyosida yuz beradi. Masalan, vijdon azobi, ikkilanish, qo'rquv yoki pushaymonlik kabi holatlar orqali inson ruhiyati ochib

beriladi. Bu psixologik yondashuv o‘quvchini qahramon bilan birga yashashga, uning kechinmalarini his qilishga majbur etadi. Natijada asar ta’sirchanligi yanada ortadi.

Qahhor hikoyalarda badiiy detal muhim ahamiyatga ega. Har bir kichik detal muayyan ma’no yuklab, umumiy g‘oyani ochishga xizmat qiladi. Masalan, oddiy buyum yoki voqea orqali katta ijtimoiy yoki ruhiy mazmun ifodalanishi mumkin. Shuningdek, ayrim hikoyalarda ramziy ma’nolar ham uchraydi. Bu esa asar mazmunini yanada boyitadi va uni turli qatlamlarda talqin qilish imkonini beradi.

Abdulla Qahhor hikoyalarda kompozitsiya ixcham va puxta qurilgan. Syujet odatda sodda bo‘lsa-da, unda ortiqcha epizodlar yo‘q. Har bir voqea umumiy g‘oyaga xizmat qiladi. Adib ko‘pincha kutilmagan yakun (final) usulidan foydalanadi. Bu esa o‘quvchida kuchli taassurot qoldiradi va asarni uzoq vaqt esda saqlanishiga sabab bo‘ladi.

XULOSA VA TAKLIFLAR Yuqoridagi tahlillar asosida shuni ta’kidlash mumkinki, Abdulla Qahhor hikoyalari o‘zbek adabiyotida hikoya janrining yuksak namunasi sifatida alohida o‘rin egallaydi. Adib o‘z ijodida badiiy ifoda vositalaridan mahorat bilan foydalanib, qisqa hajmda chuqur mazmuni ifodalashga erishgan. Bu esa uning ijodiy individualligini va badiiy tafakkurining yuksak darajada ekanligini ko‘rsatadi.

Qahhor hikoyalarining eng muhim jihatlaridan biri — realizm, psixologizm va satiraning o‘zaro uyg‘unligidir. Adib voqelikni haqqoniy aks ettirish bilan birga, inson ruhiyatining nozik qatlamlarini ochib bera oladi. Shu orqali u oddiy hayotiy voqealarni umuminsoniy muammolar darajasiga ko‘taradi. Natijada uning asarlari nafaqat o‘z davri uchun, balki bugungi kun uchun ham dolzarb ahamiyat kasb etadi. Tadqiqot davomida aniqlanishicha, Abdulla Qahhor hikoyalarda obrazlar tizimi ixcham, ammo mazmunan chuqur bo‘lib, har bir qahramon individual xarakterga ega. Adib obraz yaratishda ortiqcha tavsiflardan qochib, badiiy detallar orqali qahramonning ichki dunyosini ochishga erishadi. Bu esa hikoyalarning ta’sirchanligini oshiradi va o‘quvchining asarga nisbatan qiziqishini kuchaytiradi.

Shuningdek, adibning til va uslub xususiyatlari ham alohida e’tiborga loyiqdir. Uning tili sodda, ravon va xalqchilligi bilan ajralib turadi. Qahhor har bir so‘zni o‘z o‘rnida qo‘llab, ortiqcha so‘zbozlikka yo‘l qo‘ymaydi. Bu esa uning asarlarini o‘qishda qulaylik yaratib, mazmunning tez va aniq yetib borishini ta’minlaydi. Bundan tashqari, Abdulla Qahhor hikoyalarda satira va yumor vositasida jamiyatdagi turli illatlar tanqid qilinadi. Adib kulgi orqali o‘quvchini fikrlashga undaydi, unda tanqidiy qarashlarni shakllantiradi. Bu jihat uning asarlarining tarbiyaviy ahamiyatini yanada oshiradi.

Mazkur tadqiqot natijalari shuni ko‘rsatadiki, Qahhor ijodi nafaqat adabiy-estetik, balki pedagogik nuqtai nazardan ham katta ahamiyatga ega. Uning hikoyalarini ta’lim jarayonida qo‘llash orqali o‘quvchilarda mustaqil fikrlash, hayotiy muammolarni anglash, estetik did va ma’naviy qadriyatlarni shakllantirish mumkin.

Xulosa qilib aytganda, Abdulla Qahhor hikoyalari o‘zbek nasrining bebaho durdonalari bo‘lib, ular badiiy mukammalligi, mazmuniy teranligi va tarbiyaviy ahamiyati bilan ajralib turadi. Adibning ijodiy merosini chuqur o‘rganish, ilmiy tadqiq etish va uni yosh avlodga yetkazish bugungi adabiyotshunoslik va ta’lim tizimining muhim vazifalaridan biri hisoblanadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Abdulla Qahhor. **Tanlangan asarlar.** – Toshkent: G‘afur G‘ulom nomidagi nashriyot, 1987.
2. Abdulla Qahhor. **Hikoyalar to‘plami.** – Toshkent: O‘zbekiston, 1960.
3. Karimov N. **XX asr o‘zbek adabiyoti tarixi.** – Toshkent: O‘qituvchi, 1999.
4. Qosimov B. **Adabiyotshunoslik asoslari.** – Toshkent: Fan, 2004.
5. Rasulov A. **Badiiy asar tahlili asoslari.** – Toshkent: Sharq, 2005.
6. Faxriddin B., No‘monbek A. ABS SISTEMASI BILAN JIHOZLANGAN M1 TOIFALI AVTOMOBILLARNING TORMOZ SAMARADORLIGINI MATEMATIK NAZARIY TAHLILI //International journal of scientific researchers (IJSR) INDEXING. – 2024. – T. 4. – №. 1. – C. 333-337.
7. Qurbonazarov S. et al. ANALYSIS OF THE FUNDAMENTALS OF MATHEMATICAL MODELING OF WHEEL MOVEMENT ON THE ROAD SURFACE OF CARS EQUIPPED WITH ABS //Multidisciplinary Journal of Science and Technology. – 2024. – T. 4. – №. 8. – C. 45-50.
8. Xuzriddinovich B. F. et al. ABS BILAN JIHOZLANGAN AVTOMOBILNI TORMOZ PAYTIDA O‘ZO‘ZIDAN VA MAJBURIY TEBRANISHLARINI TORMOZ SAMARADORLIGIGA TA‘SIRINI TAHLIL QILISH //ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ. – 2024. – T. 47. – №. 4. – C. 81-87.
9. Xusinovich T. J., Ro‘zibayevich M. N. M1 TOIFALI AVTOMOBILLARNI TURLI MUHITLARDA TORMOZLANISHINI TAHLIL QILISH VA PARAMETRLARINI O‘RGANISH.
10. Karshiev F. U., Abduqahorov N. ABS BILAN JIHOZLANGAN M1 TOIFALI AVTOMOBILLAR TORMOZ TIZIMLARINING USTIVORLIGI //Academic research in educational sciences. – 2024. – T. 5. – №. 5. – C. 787-791.
11. Каршиев Фахридин Умарович, Н.Абдуқаҳоров ИЗУЧЕНИЕ МИКРОСТРУКТУРЫ СТАЛИ В МАТЕРИАЛОВЕДЕНИИ//<https://www.iupr.ru/6-121-2024>
https://www.iupr.ru/files/ugd/b06fdc_15c4798c874a4ddab326a52bd3af34ea.pdf?index=true
11. Xusinovich T. J., Ro‘zibayevich M. N. M1 TOIFALI AVTOMOBILLARNI TURLI MUHITLARDA TORMOZLANISHINI TAHLIL QILISH VA PARAMETRLARINI O‘RGANISH.

12. Farxadjonovna, Bekimbetova Elmira, and Abduqahorov No‘monbek. "STARTING ENGINES AT LOW TEMPERATURES." Multidisciplinary Journal of Science and Technology 5.2 (2025): 83-87.
13. Xusinovich, Turdialiyev Jonibek, and Mo‘minov Nurali Ro‘zibayevich. "M1 TOIFALI AVTOMOBILLARNI TURLI MUHITLARDA TORMOZLANISHINI TAHLIL QILISH VA PARAMETRLARINI O‘RGANISH."
14. Абдуқаҳоров Н., Турдиалиев Ж., Мўминов Н. АВТОМОБИЛИ М1 В РАЗНЫХ УСЛОВИЯХ АНАЛИЗ И ПАРАМЕТРЫ ТОРМОЖЕНИЯ УЧИТЬСЯ //Журнал научно-инновационных исследований в Узбекистане. – 2024. – Т. 2. – №. 4. – С. 377-386.
15. Каршиев Ф. У., Абдуқаҳоров Н. ИЗУЧЕНИЕ МИКРОСТРУКТУРЫ СТАЛИ В МАТЕРИАЛОВЕДЕНИИ //Экономика и социум. – 2024. – №. 6-2 (121). – С. 1142-1145.
16. Oybek o‘g A. N. et al. ABS BILAN JIHOZLANGAN AVTOMOBILLARDA TORMOZLASH JARAYONIDAGI TEBRANISHLAR VA ULARNING TORMOZ SAMARADORLIGIGA TA‘SIRI //PEDAGOGS. – 2025. – Т. 92. – №. 1. – С. 127-132.
17. Xuzriddinovich B. F. et al. SURXONDARYO VILOYATIDAGI TABIIY-IQLIM SHAROITLARIDA AVTOMOBILLARNING ISH SHAROITLARINI TASNIFLASH //Tadqiqotlar. – 2025. – Т. 63. – №. 2. – С. 26-32.
18. Abduqahorov N., Turdialiyev J., Mo‘minov N. M1 VEHICLES IN DIFFERENT ENVIRONMENTS ANALYSIS AND PARAMETERS OF BRAKING LEARN //Journal of science-innovative research in Uzbekistan. – 2024. – Т. 4. – №. 4. – С. 377-386.
19. Абдуқаҳоров Н., Турдиалиев Ж., Мўминов Н. АВТОМОБИЛИ М1 В РАЗНЫХ УСЛОВИЯХ АНАЛИЗ И ПАРАМЕТРЫ ТОРМОЖЕНИЯ УЧИТЬСЯ //Журнал научно-инновационных исследований в Узбекистане. – 2024. – Т. 2. – №. 4. – С. 377-386.
20. Oybek o‘g A. N. et al. ABS BILAN JIHOZLANGAN AVTOMOBILLARDA TORMOZLASH JARAYONIDAGI TEBRANISHLAR VA ULARNING TORMOZ SAMARADORLIGIGA TA‘SIRI //PEDAGOGS. – 2025. – Т. 92. – №. 1. – С. 127-132.
21. Bakhramov F., Abduqahorov N., Tilavkobilova D. Analysis of the braking path of cars equipped with ABS in different environments //AIP Conference Proceedings. – AIP Publishing LLC, 2025. – Т. 3268. – №. 1. – С. 020052.
22. Karshiev F. U., Abduqahorov N. ABC BILAN JIHOZLANGAN M1 TOIFALI AVTOMOBILLAR TORMOZ TIZIMLARINING USTIVORLIGI //Экономика и социум. – 2024. – №. 6-1 (121). – С. 334-337.

23. O'G'Li A. A. U., Raxmatovich K. M., Shoykulovich A. O. UZUN QOZIQLI BARABANNI PAXTA TARKIBIDAN OG 'IR ARALASHMALARNI AJRATISHGA TA'SIRINI NAZARIY O 'RGANISH NATIJALARI //Механика и технология. – 2025. – Т. 1. – №. 18. – С. 133-139.
24. Raxmatovich K. M. URUG 'TOZALASH MASHINASINING MAQBUL PARAMETRLARINI ANIQLASH //Механика и технология. – 2024. – №. 2 (9) Спецвыпуск. – С. 79-86.
25. Astanakulov K. D. et al. The separation of light impurities of safflower seeds in the cyclone of the grain cleaning machine //IOP Conference Series: Earth and Environmental Science. – IOP Publishing, 2020. – Т. 614. – №. 1. – С. 012141.
26. Karimov M. R. et al. Safflower seed cleaning machine and determining the rotational speed of its supplying roller //IOP Conference Series: Earth and Environmental Science. – IOP Publishing, 2021. – Т. 868. – №. 1. – С. 012050.
27. O'G'Li A. A. U., Raxmatovich K. M., Shoykulovich A. O. UZUN QOZIQLI BARABANNI PAXTA TARKIBIDAN OG 'IR ARALASHMALARNI AJRATISHGA TA'SIRINI NAZARIY O 'RGANISH NATIJALARI //Механика и технология. – 2025. – Т. 1. – №. 18. – С. 133-139.
28. Raxmatovich K. M. URUG 'TOZALASH MASHINASINING MAQBUL PARAMETRLARINI ANIQLASH //Механика и технология. – 2024. – №. 2 (9) Спецвыпуск. – С. 79-86.
29. Astanakulov K. D. et al. The effect of safflower oil (*Carthamus Tinctorius L.*) and inositol supplementation on egg production.
30. Raxmatovich K. M. URUG 'TOZALASH MASHINASINING MAQBUL PARAMETRLARINI ANIQLASH //Механика и технология. – 2024. – №. 2 (9) Спецвыпуск. – С. 79-86.
31. Bazaluk O. et al. Improving energy efficiency of grain cleaning technology //Applied Sciences. – 2022. – Т. 12. – №. 10. – С. 5190.
33. Mansurovich Y. S., Sheraliyevich M. U. UGLERODPLASTIK GAZ BALLONLARINI EKSPLUATATSIYA QILISH VA GAZ BALLONLARINI MUSTAHKAMLIKKA HISOBLASH //Механика и технология. – 2025. – Т. 6. – №. Спецвыпуск 2. – С. 240-244.
32. Quddusovna Y. G., Sheraliyevich M. U. AVTOMOBIL UCHUN ISHLATILADIGAN GAZ YONILG'ILARI TURLARI VA GAZNING BENZINDAN USTUNLIK LARI //ЎЗБЕКИСТОНДА ИЛМИЙ ТАДҚИҚОТЛАР: ДАВРИЙ АНЖУМАНЛАР: 16-ҚИСМ. – С. 13.
33. Fayzullayevich, IJ, Hakimovich, QJ, Xolmurod o'gli, AE, & Sheraliyevich, MU GAZ BOLONLI AVTOMOBILLARNI TIZIMLI TASHKIL QILISH BO'YICHA XAVFSIZLIKNI ORTALASH.

34. Ismatov, J., Matmurodov, F., Xoliqov, A., Abdullaev, A., Djalilov, J., & Muhammadiyev, U. (2021, dekabr). Benzin-vodorod-havo aralashmasining yonish massasini uzatish usuli bilan tavsiflash va atrof-muhitga yetkazadigan zararni kamaytirish. *Fizika jurnalida: Konferensiyalar seriyasi* (2131-jild, 3-son, 032067-bet). IOP nashriyoti.
35. Muxammadiyev U. S. et al. GAZ SAMARADORLIGI KO 'RSATKICHLARINI YAXSHILASH KONSEPSIYASI SILINDRLI TRANSPORT VOSITALARIDA //TADQIQOTLAR. – 2026. – T. 82. – №. 2. – С. 220-223.
36. Азимов, Б. Г., Мухаммадиев, У. Ш., Азимов, З. Б., Бердиёров, У. Н., & Убайдуллаев, М. З. (2022). СОЗДАНИЕ ГАЗОВОГО ДВИГАТЕЛЯ, РАБОТАЮЩЕГО БЕЗ ВОЗДУХА, НА ОСНОВЕ ДИСТИЛЛИРОВАННОЙ ВОДЫ, РАЗЛОЖЕННОЙ НА ВОДОРОД И КИСЛОРОД. In *EurasiaScience* (pp. 106-107).
37. Usmanov, T., Karimov, M., Sharipov, Z., Usmanov, N. K., & Kholbutayev, M. (2022, June). Dependence of the operating body parameters of the cleaner tray to the cross-section of the pump. In *IOP Conference Series: Earth and Environmental Science* (Vol. 1043, No. 1, p. 012039). IOP Publishing.
38. Astanakulov, K. D., Karimov, M. R., Khudaev, I., Belikina, A. V., Sukhareva, E. P., Jaffar, R. A. A., & Al-Refai, S. I. The effect of safflower oil (*Carthamus Tinctorius L.*) and inositol supplementation on egg production.
39. Ochildiev, O., Fozilov, G., Achildiev, S., Karimov, M., & Ashurov, N. (2021). Kungaboqar yig'im-terimida GPS qabul qilgich bilan jihozlangan kombaynning ko'rsatkichlari. *E3S Web of Conferences* (227-jild, 07002-bet). EDP Sciences.